HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

12 septembrie 2019*

„Recurs – Dumping – Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/776 – Import de biciclete expediate din Cambodgia, din Pakistan și din Filipine – Extinderea la aceste importuri a taxei antidumping definitive instituite pentru importurile de biciclete originare din China – Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 – Articolul 13 – Circumvenție – Operațiuni de asamblare – Proveniența și originea pieselor pentru biciclete – Piese expediate din China în Sri Lanka, prelucrate în Sri Lanka și ulterior expediate în Pakistan pentru asamblare”

În cauza C-709/17 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 18 decembrie 2017,

Comisia Europeană, reprezentată de M. França, de J.-F. Brakeland și de A. Demeneix, în calitate de agenți,

recurentă,

celelalte părți din procedură fiind:

Kolachi Raj Industrial (Private) Ltd, cu sediul în Karachi (Pakistan), reprezentată de P. Bentley, QC,

reclamantă în primă instanță,

European Bicycle Manufacturers Association (EBMA), reprezentată de J. Beck, solicitor, și de L. Ruessmann, avocat,

intervenientă în primă instanță,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul M. Vilaras, președinte de cameră, doamna K. Jürimäe (raportoare), și domnii D. Šváby, S. Rodin și N. Piçarra, judecători,

avocat general: domnul G. Pitruzzella,

grefier: doamna L. Hewlett, administratoare principală,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 30 ianuarie 2019,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 10 aprilie 2019,

* Limba de procedură: engleza.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, Comisia Europeană solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 10 octombrie 2017, Kolachi Raj Industrial/Comisia (T-435/15, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2017:712), prin care acesta a anulat Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/776 al Comisiei din 18 mai 2015 de extindere a taxei antidumping definitive instituite prin Regulamentul (UE) nr. 502/2013 al Consiliului asupra importurilor de biciclete originare din Republica Populară Chineză la importurile de biciclete expediate din Cambodgia, Pakistan și Filipine, indiferent dacă acestea sunt sau nu declarate ca fiind originare din aceste țări (JO 2015, L 122, p. 4, denumit în continuare „regulamentul în litigiu”), în măsura în care vizează Kolachi Raj Industrial (Private) Ltd (denumită în continuare „Kolachi Raj”).

Cadrul juridic

2 La momentul situației de fapt aflate la originea litigiului, dispozițiile care reglementau adoptarea de măsuri antidumping de către Uniunea Europeană figurau în Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO 2009, L 343, p. 51, rectificare în JO 2010, L 7, p. 22), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (UE) nr. 37/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2014 (JO 2014, L 18, p. 1) (denumit în continuare „regulamentul de bază”).

3 Considerentul (19) al regulamentului de bază enunța:

„[…] Având în vedere eșecul de până în prezent al negocierilor multilaterale și până la elaborarea rezultatului sesizării comitetului antidumping al Organizației Mondiale a Comerțului (OMC), este necesar ca legislația [Uniunii] să conțină dispoziții pentru a contracara practicile, inclusiv asamblarea simplă a mărfurilor în [Uniune] sau într-o țară terță, al căror obiectiv esențial este de a permite circumvenția măsurilor antidumping.”

4 Articolul 13 din acest regulament, intitulat „Circumvenția”, avea următorul cuprins:

„(1) Taxele antidumping instituite în temeiul prezentului regulament se pot aplica și importurilor de produse similare ce provin din țări terțe, cărora li s-au adus mici modificări sau care nu au fost modificate, precum și importurilor de produse similare cărora li s-au adus mici modificări sau părți ale acestor produse care provin dintr-o țară care face obiectul măsurilor, atunci când are loc o circumvenție a măsurilor în vigoare. În caz de circumvenție a măsurilor în vigoare, taxele antidumping care nu depășesc taxa antidumping reziduală instituită în temeiul articolului 9 alineatul (5) se pot aplica și importurilor de la întreprinderi care beneficiază de taxe individuale în țările care fac obiectul măsurilor. Circumvenția se definește ca o modificare a configurației schimburilor comerciale între țările terțe și [Uniune] sau între întreprinderi din țara care face obiectul măsurilor și [Uniune], care decurge din practici, operațiuni sau prelucrări pentru care nu există o motivație suficientă sau o justificare economică alta decât impunerea taxei, fiind dovedit că există prejudiciu sau că efectele corective ale taxei sunt compromise în ceea ce privește prețul și/sau cantitățile de produse similare și unde există probe privind existența unui dumping în legătură cu valorile normale stabilite anterior pentru produsul similar, dacă este necesar în conformitate cu prevederile articolului 2.

Practicile, operațiunile sau prelucrările menționate în primul subparagraf includ, printre altele, mici modificări aduse produsului în cauză, pentru a putea face obiectul unor coduri vamale care, în mod normal, nu fac obiectul măsurilor, cu condiția ca aceste modificări să nu schimbe caracteristicile

esențiale ale produsului; expedierea via țări terțe a produsului care face obiectul măsurilor; reorganizarea, de către exportatori sau producători, a schemelor lor și a circuitelor lor de vânzări în țările care fac obiectul măsurilor, în așa fel încât în cele din urmă produsele lor sunt exportate către [Uniune] prin intermediul unor producători care beneficiază de o taxă vamală individuală mai mică decât taxa aplicabilă produselor fabricanților și, în cazurile prevăzute la alineatul (2), operațiunile de asamblare efectuate în [Uniune] sau într-o țară terță.

(2) Se consideră că o operațiune de asamblare în [Uniune] sau într-o țară terță reprezintă o circumvenție a măsurilor în vigoare atunci când:

(a) operațiunea a început sau s-a intensificat semnificativ de la sau chiar înainte de începerea anchetei antidumping și când piesele în cauză provin din țara care face obiectul măsurilor, și

(b) piesele constituie 60 % sau mai mult din valoarea totală a pieselor produsului asamblat; cu toate acestea, nu se consideră în niciun caz că există circumvenție atunci când valoarea adăugată pieselor încorporate în cursul operațiunii de asamblare sau de încheiere este mai mare de 25 % din costul de fabricație; și

(c) efectele corective ale taxei sunt compromise în ceea ce privește prețurile și/sau cantitățile produsului similar asamblat și există dovada unui dumping în raport cu valorile normale stabilite anterior pentru produsele similare.

(3) Se deschide o anchetă, în temeiul prezentului articol, la inițiativa Comisiei sau la cererea unui stat membru sau a oricărei părți interesate, pe baza unor elemente de probă suficiente în ceea ce privește factorii menționați la alineatul (1). Ancheta se deschide printr-un regulament al Comisiei, care poate, de asemenea, să ceară autorităților vamale să prevadă obligativitatea înregistrării importurilor în conformitate cu articolul 14 alineatul (5) sau să solicite garanții. Comisia furnizează informații statelor membre de îndată ce o parte interesată sau un stat membru a prezentat o cerere care justifică deschiderea unei anchete și Comisia și-a încheiat analiza acesteia sau după ce Comisia însăși a stabilit necesitatea deschiderii unei anchete.

Anchetele sunt efectuate de către Comisie. Comisia poate fi sprijinită de autoritățile vamale și ancheta este finalizată în termen de nouă luni.

În cazul în care constatarea definitivă a faptelor justifică extinderea măsurilor, acest lucru este decis de Comisie, în conformitate cu procedura de examinare prevăzută la articolul 15 alineatul (3). Extinderea intră în vigoare începând cu data la care înregistrarea a fost instituită în temeiul articolului 14 alineatul (5) sau cu data la care au fost solicitate garanții. Dispozițiile procedurale corespunzătoare prezentului regulament cu privire la deschiderea și desfășurarea anchetelor se aplică în temeiul prezentului articol.

(4) Importurile nu trebuie supuse înregistrării în conformitate cu articolul 14 alineatul (5) sau nu trebuie să facă obiectul unor măsuri, în cazul în care sunt efectuate de întreprinderi care beneficiază de scutiri. Cererile de scutiri argumentate corespunzător cu elemente de probă trebuie prezentate în termenele stabilite în regulamentul Comisiei privind deschiderea anchetei. În cazul în care practicile, operațiunile sau prelucrările care constituie o circumvenție au loc în afara Uniunii, pot fi acordate scutiri producătorilor produsului în cauză care pot demonstra că nu sunt afiliați cu un producător care face obiectul măsurilor și pentru care s-a constatat că nu sunt angajați în practici de circumvenție astfel cum sunt acestea definite la alineatele (1) și (2) ale prezentului articol. În cazul în care practicile, operațiunile sau prelucrările care constituie o circumvenție au loc în interiorul Uniunii, pot fi acordate scutiri importatorilor care pot demonstra că nu au legături cu producătorii care fac obiectul măsurilor.

Aceste scutiri se acordă printr-o decizie a Comisiei și rămân valabile pe perioada și în condițiile prevăzute în aceasta. Comisia furnizează informații statelor membre odată ce își încheie analiza.

În cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute în articolul 11 alineatul (4), se pot acorda scutiri și după încheierea anchetei care a avut ca rezultat extinderea măsurilor.

În cazul în care numărul părților care cer sau pot cere o scutire este mare, Comisia poate decide inițierea unei examinări a extinderii măsurilor, cu condiția să fi trecut cel puțin un an de la extinderea măsurilor. Astfel de reexaminări se desfășoară în conformitate cu dispozițiile articolului 11 alineatul (5) aplicabile reexaminărilor efectuate în temeiul articolului 11 alineatul (3).

(5) Nici o dispoziție a prezentului articol nu reprezintă un obstacol în aplicarea normală a dispozițiilor în vigoare în domeniul taxelor vamale.”

5 Articolul 16 din regulamentul de bază prevedea:

„(1) Atunci când consideră oportun, Comisia efectuează vizite pentru a examina documentele importatorilor, exportatorilor, operatorilor comerciali, agenților, producătorilor, asociațiilor și organizațiilor profesionale și pentru a verifica informațiile furnizate cu privire la dumping și prejudiciu. În absența unui răspuns adecvat în timp util, Comisia poate alege să nu efectueze o vizită de verificare.

[…]

(3) Întreprinderile în cauză sunt informate cu privire la natura informațiilor care urmează să fie verificate și cu privire la toate celelalte informații care urmează să fie furnizate în cursul acestor vizite, ceea ce nu împiedică cu toate acestea solicitarea, la fața locului, a altor precizări, ținând seama de informațiile obținute.

[…]”

6 Articolul 18 din regulamentul de bază prevedea:

„(1) În cazul în care o parte interesată nu permite accesul la informațiile necesare sau nu le furnizează în termenele prevăzute în prezentul regulament sau obstrucționează semnificativ ancheta, pot fi stabilite constatări preliminare sau finale, pozitive sau negative, pe baza datelor disponibile. În cazul în care se constată că o parte interesată a furnizat o informație falsă sau înșelătoare, această informație nu se ia în considerare și se poate face uz de datele disponibile. Părțile interesate trebuie informate cu privire la consecințele unui refuz de a coopera.

[…]

(3) În cazul în care informațiile prezentate de o parte interesată nu sunt cele mai bune din toate punctele de vedere, ele nu trebuie ignorate, cu condiția ca eventualele lipsuri să nu îngreuneze excesiv stabilirea unor constatări de o acuratețe rezonabilă, ca informațiile să fie furnizate în timp util, ca ele să poată fi verificate și ca partea să fi acționat cât mai bine posibil.

[…]

(6) În cazul în care o parte interesată nu cooperează sau cooperează doar parțial și din această cauză nu sunt comunicate informații pertinente, situația părții respective poate fi mai puțin favorabilă decât în cazul în care ea ar fi cooperat.”

Istoricul litigiului și regulamentul în litigiu

7 Istoricul litigiului este expus la punctele 1-27 din hotărârea atacată. În vederea prezentei proceduri, acestea pot fi rezumate după cum urmează.

8 În anul 1993, Consiliul a instituit o taxă antidumping definitivă de 30,6 % asupra importurilor de biciclete originare din China în Uniune. Ulterior, această taxă antidumping a fost menținută la același nivel. În anul 2005, taxa respectivă a fost ridicată la 48,5 %. Ea a fost menținută la acest din urmă nivel de Regulamentul (UE) nr. 502/2013 al Consiliului din 29 mai 2013 de modificare a Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 990/2011 de instituire a unei taxe antidumping definitive la importurile de biciclete originare din Republica Populară Chineză în urma unei reexaminări intermediare în conformitate cu articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 (JO 2013, L 153, p. 17).

9 Această taxă antidumping a fost extinsă în anul 2013 la importurile de biciclete expediate în special din Sri Lanka, indiferent dacă au fost sau nu declarate ca fiind originare din această țară, în urma unei anchete anticircumvenție desfășurate în temeiul articolului 13 din regulamentul de bază.

10 Sesizată cu o nouă plângere în anul 2014, Comisia a deschis o anchetă cu privire la o eventuală circumvenție a măsurilor antidumping instituite prin Regulamentul nr. 502/2013 prin importuri de biciclete expediate din Cambodgia, din Pakistan și din Filipine.

11 Kolachi Raj, societate de drept pakistanez, a participat la această anchetă. Reieșea din indicațiile cuprinse în „Formularul pentru societățile care solicită o scutire de o eventuală extindere a taxelor”, completat de respectiva societate, că aceasta achiziționa piese pentru biciclete provenite din Sri Lanka și din China în scopul de a asambla biciclete în Pakistan. Kolachi Raj a desemnat cinci societăți ca fiind furnizorii săi, printre care s-au numărat Great Cycles Pvt Ltd și Flying Horse Pvt Ltd. Kolachi Raj a indicat că proprietarul său și cel al Great Cycles era o aceeași persoană fizică.

12 La 17 și la 18 februarie 2015, Comisia a efectuat o vizită de verificare în localurile Great Cycles la Katunayake (Sri Lanka) cu scopul de a stabili în special dacă proporția de piese pentru biciclete originare din China era – astfel cum susținea Kolachi Raj – sub pragul de 60 % din valoarea tuturor pieselor utilizate în operațiunile de asamblare efectuate de Kolachi Raj în Pakistan. Comisia și-a concentrat ancheta pe datele privind Flying Horse, de la care Kolachi Raj achiziționa 93 % din piesele pentru biciclete utilizate în operațiunile sale de asamblare. Potrivit elementelor furnizate de Kolachi Raj, Flying Horse nu era afiliată acesteia și era un intermediar care achiziționa piese aproape în mod egal – 46 % și, respectiv, 47 % din toate piesele pentru biciclete utilizate în operațiunile de asamblare ale Kolachi Raj în Pakistan – din China și din Sri Lanka și le revindea către Kolachi Raj.

13 S-a constatat că Flying Horse achiziționa un volum semnificativ de cadre, de furci, de jante din aliaj și de roți din plastic de la Great Cycles, fabricant de piese pentru biciclete cu sediul în Sri Lanka și afiliat Kolachi Raj. Pneurile și benzile pentru jante erau, în schimb, achiziționate de la Vechenson Limited, fabricant de piese pentru biciclete cu sediul tot în Sri Lanka și neafiliat Kolachi Raj. Ca urmare a identificării unei serii de deficiențe, Comisia a exprimat o îndoială privind relația dintre Kolachi Raj și Flying Horse.

14 Comisia a considerat că piesele de biciclete achiziționate, prin intermediul Flying Horse, de la Vechenson erau de origine srilankeză. În schimb, aceasta a înlăturat certificatele de origine „formular A”, emise de Ministerul Comerțului din Republica Democratică Socialistă Sri Lanka și prezentate de Kolachi Raj, privind piesele pentru biciclete cumpărate, prin intermediul Flying Horse, de la Great Cycles (denumite în continuare „certificatele de origine”).

15 În aceste condiții, pe baza elementelor de probă furnizate de Kolachi Raj referitoare la costurile de producție a pieselor prelucrate de Great Cycles în Sri Lanka în perioada de referință, Comisia a calculat că o parte reprezentând mai mult de 65 % din totalul materiilor prime utilizate pentru fabricarea acestor piese pentru biciclete în Sri Lanka provenea din China, în timp ce o parte egală cu 31 % din acest total provenea din Sri Lanka și că valoarea adăugată la aceste materii prime în timpul procesului de fabricație a pieselor menționate în Sri Lanka reprezenta mai puțin de 25 %. Comisia a concluzionat astfel că Kolachi Raj participa la operațiuni de circumvenție a măsurilor antidumping și i-a comunicat această concluzie la 13 martie 2015.

16 În observațiile sale scrise din 27 martie 2015 privind concluziile Comisiei, Kolachi Raj a susținut că aceasta din urmă nu avea temei juridic să pună la îndoială originea srilankeză a pieselor pe care i le furniza Great Cycles.

17 La 18 mai 2015, Comisia a adoptat regulamentul în litigiu.

18 În considerentul (22) al respectivului regulament, Comisia arată în special că s-a considerat că Kolachi Raj a cooperat în cursul anchetei.

19 La punctul 2.5.3 al motivelor regulamentului menționat, intitulat „Pakistan”, considerentele (94)-(106) ale acestui regulament sunt consacrate anchetei Comisiei privind Kolachi Raj. Cu titlu introductiv, Comisia subliniază, în considerentul (94) al respectivului regulament, afilierea dintre Kolachi Raj și o „societ[ate] din Sri Lanka care a făcut obiectul anchetei anterioare privind practicile de circumvenție și face obiectul măsurilor extinse”, adăugând că acționarii societății menționate au înființat o întreprindere în Cambodgia, care este de asemenea implicată în exporturile de biciclete către Uniune și „[care] nu a cooperat la ancheta actuală, deși aceasta a exportat produsul care face obiectul [acesteia din urmă] către piața Uniunii în 2013”. Comisia adaugă, în același considerent, că societatea cambodgiană și-a încetat operațiunile din Cambodgia în perioada de referință și și-a transferat activitățile către societatea afiliată cu sediul în Pakistan.

20 În considerentul (96) al regulamentului în litigiu, Comisia subliniază că ancheta nu a evidențiat nicio practică de transbordare a unor produse de origine chineză prin Pakistan și, în considerentele (98) și (99) ale regulamentului menționat, prezintă anomaliile pe care le-a evidențiat în cursul aceleiași anchete. Comisia consacră considerentele (100) și (101) ale regulamentului în litigiu aspectului valorii probante a certificatelor de origine „formular A”, precum și proporției materiilor prime provenite din China și utilizate pentru producerea pieselor pentru biciclete în Sri Lanka. După expunerea, în considerentul (100) al regulamentului menționat, a argumentelor Kolachi Raj, considerentul (101) al acestui regulament este formulat după cum urmează:

„Astfel cum s-a explicat în considerentul (98), […] certificatele de origine nu au fost considerate drept dovezi suficiente pentru a demonstra originea [pieselor] pentru biciclete achiziționate din Sri Lanka, deoarece acestea nu au fost emise pe baza costurilor de fabricație reale, ci pe baza unei estimări a costurilor de fabricație viitoare, fapt care nu oferă nicio garanție că [piesele] pentru biciclete au fost într-adevăr fabricate în conformitate cu costurile preconizate. În plus, ar trebui să se clarifice faptul că Comisia nu contestă, în general, metodologia de eliberare a formularelor A/certificatelor de origine în Sri Lanka, acest aspect nefăcând parte din obiectul prezentei anchete; Comisia evaluează numai dacă condițiile prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din regulamentul de bază sunt îndeplinite în acest caz. În aceste condiții, ținând seama de faptul că articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază nu reprezintă, el însuși, o regulă de origine, Comisia a considerat în mod întemeiat că, întrucât aceste [piese] au fost fabricate, în proporție de peste 60 %, cu materii prime din China, iar valoarea adăugată a fost mai mică decât 25 % din costurile de fabricație, se poate concluziona că aceste [piese] provin, ele însele, din China. Prin urmare, toate afirmațiile de mai sus au fost respinse.”

21 Comisia a apreciat, în considerentul (104) al regulamentului în litigiu, că ancheta nu a relevat „niciun alt motiv întemeiat sau altă justificare economică pentru operațiunile de asamblare în afară de evitarea măsurilor în vigoare privind produsul în cauză”.

22 În plus, Comisia a constatat, în considerentul (147) al regulamentului în litigiu, existența, în ceea ce privește Pakistanul, a unui „dumping semnificativ” și a respins, în considerentul (163) al acestui regulament, posibilitatea de a scuti Kolachi Raj de eventualele măsuri extinse.

23 În temeiul articolului 1 alineatul (1) din regulamentul în litigiu, taxa antidumping definitivă de 48,5 %, aplicabilă importurilor de biciclete originare din Republica Populară Chineză, a fost extinsă la importurile de biciclete expediate din Pakistan, indiferent dacă au fost sau nu declarate ca fiind originare din această țară.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

24 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 29 iulie 2015, Kolachi a introdus o acțiune în anularea regulamentului în litigiu în măsura în care acesta o privește.

25 Prin act depus la grefa Tribunalului la 16 noiembrie 2015, European Bicycle Manufacturers Association (EBMA) a formulat o cerere de intervenție în susținerea concluziilor Comisiei. Președintele Camerei a șaptea a Tribunalului a admis această cerere printr-o ordonanță din 9 martie 2016.

26 În susținerea acțiunii sale în anulare, Kolachi a invocat un motiv unic, întemeiat pe încălcarea articolului 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază. Prin intermediul acestui motiv, Kolachi Raj susținea, printre altele, că Comisia a aplicat în mod eronat această dispoziție, ca regulă de origine, în privința unor operațiuni de fabricare a pieselor pentru biciclete în Sri Lanka, deși ancheta privea o eventuală circumvenție a măsurilor antidumping în Pakistan, și că această instituție nici nu a demonstrat caracterul probator insuficient al certificatelor de origine, nici nu a luat măsuri pentru aplicarea regulilor de origine prevăzute de legislația vamală a Uniunii.

27 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a admis motivul unic invocat de Kolachi Raj în măsura în care imputa Comisiei că în mod eronat a aplicat „prin analogie” articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază și l-a respins în ceea ce privește valoarea probantă a certificatelor de origine.

28 În aceste condiții, Tribunalul a anulat regulamentul în litigiu în măsura în care viza Kolachi Raj.

Concluziile părților în recurs

29 Prin recursul formulat, Comisia solicită Curții:

– anularea hotărârii atacate, respingerea acțiunii în primă instanță și obligarea Kolachi Raj la plata cheltuielilor de judecată sau,

– cu titlu subsidiar, trimiterea cauzei Tribunalului spre rejudecare și soluționarea cererii privind cheltuielile de judecată aferente procedurilor în primă instanță și în recurs odată cu fondul.

30 Kolachi Raj solicită Curții:

– respingerea recursului în totalitate;

– cu titlu subsidiar, corectarea hotărârii atacate și a dispozitivului acesteia;

– obligarea Comisiei să suporte propriile cheltuieli de judecată efectuate în cadrul recursului, precum și cheltuielile de judecată efectuate de Kolachi Raj și

– obligarea EBMA să suporte propriile cheltuieli de judecată efectuate în cadrul recursului.

31 EBMA solicită Curții:

– anularea hotărârii atacate, respingerea acțiunii în primă instanță și obligarea Kolachi Raj la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurilor în primă instanță și în recurs sau,

– cu titlu subsidiar, trimiterea cauzei spre rejudecare la Tribunal, soluționarea cererii privind cheltuielile de judecată aferente procedurii în primă instanță odată cu fondul și obligarea Kolachi Raj la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii de recurs.

Cu privire la recurs

Argumentația părților

32 În susținerea recursului, Comisia invocă un motiv unic, întemeiat pe erori de drept săvârșite de Tribunal în interpretarea și în aplicarea articolului 13 din regulamentul de bază. Acest motiv, care este îndreptat împotriva punctelor 83-93 și 107-119 din hotărârea atacată, este divizat în două aspecte.

Cu privire la primul aspect al motivului unic

33 Prin intermediul primului aspect al motivului său unic, Comisia susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept întemeindu-se pe regulile de origine pentru a interpreta și pentru a aplica articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază.

34 În primul rând, Comisia susține că interpretarea potrivit căreia, pe de o parte, noțiunea de „proveniență” se bazează pe regulile de origine și, pe de altă parte, proveniența pieselor utilizate pentru asamblare nu poate fi demonstrată decât prin aplicarea acestor reguli nu își găsește niciun temei în modul de redactare a articolului 13 din regulamentul de bază.

35 Într-adevăr, acest text nu ar face nicio trimitere la regulile de origine și ar reflecta alegerea legiuitorului Uniunii de a exclude aplicarea lor atunci când se apreciază o operațiune de asamblare în temeiul articolului 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază. Această alegere ar rezulta din modificări succesive ale dispozițiilor regulamentului de bază referitoare la circumvenție. În această privință, întrucât regulile de origine s-au dovedit din ce în ce mai neadecvate pentru a aborda cazurile de circumvenție flagrante, domeniul de aplicare al normelor anticircumvenție, limitat inițial la asamblarea unor piese „originare din țara de export al produsului supus taxei antidumping”, ar fi fost extins la asamblarea unor piese provenind din țara care face obiectul unei astfel de taxe, prin Regulamentul (CE) nr. 3283/94 al Consiliului din 22 decembrie 1994 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO 1994, L 349, p. 1).

36 Astfel, articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază ar institui de atunci un regim juridic distinct și independent de regulile de origine. Dreptul vamal nu ar fi pertinent decât atunci când regulamentul de bază face trimitere la acesta în mod explicit.

37 În al doilea rând, Comisia susține că interpretarea reținută de Tribunal reduce în mod nejustificat eficacitatea instrumentului anticircumvenție. În schimb, aplicarea prin analogie a articolului 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază în privința pieselor utilizate în operațiunile de asamblare în discuție ar permite menținerea acesteia.

38 *Primo*, deși articolul 13 din regulamentul de bază ar permite o abordare globală pentru toate tranzacțiile referitoare la piesele în cauză și efectuate în anul de referință în discuție, criteriile stabilite de regulile de origine ar trebui verificate pentru fiecare piesă individuală. Or, această verificare ar fi imposibilă în cadrul unei anchete anticircumvenție, având în vedere constrângerile inerente unei astfel de anchete.

39 *Secundo*, regulile de origine nu ar cuprinde nicio dispoziție analogă articolului 18 din regulamentul de bază, care ar permite Comisiei să recurgă la o serie de indicii concordante pentru a demonstra, în cazul lipsei de cooperare a părților interesate, îndeplinirea condițiilor necesare pentru impunerea măsurilor anticircumvenție.

40 *Tertio*, interpretarea efectuată de Tribunal ar modifica regimul juridic aplicabil pieselor utilizate pentru asamblare îndată ce un nivel de circumvenție suplimentar este adăugat între țara care face obiectul măsurilor și cea în care piesele sunt asamblate. Într-adevăr, o astfel de interpretare ar conduce, într-un asemenea caz, la a înlocui normele enunțate la articolul 13 din regulamentul de bază cu regulile de origine rezultate din dreptul vamal și la a face inaplicabil instrumentul anticircumvenție.

41 *Quarto*, hotărârea atacată nu ar conține nicio indicație cu privire la aspectul dacă, pentru a stabili originea pieselor achiziționate, în speță, în Sri Lanka, este necesar să se facă trimitere, prin analogie, la regulile de origine ale Uniunii sau la regulile de origine ale țării către care aceste piese sunt exportate, și anume cele ale Republicii Islamice Pakistan.

42 *Quinto*, interpretarea efectuată de Tribunal ar conduce în speță la crearea unui vid juridic, întrucât piesele în cauză nu ar fi originare nici din Sri Lanka, nici din China, în timp ce aplicarea prin analogie a articolului 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază ar permite să se umple un asemenea vid.

43 *Sexto*, această aplicare prin analogie ar fi făcut parte din activitățile de anchetă desfășurate pentru a stabili dacă bicicletele asamblate de Kolachi Raj răspundeau efectiv criteriilor prevăzute la articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază.

44 EBMA, care susține argumentația prezentată de Comisie, consideră că primul aspect al motivului unic este întemeiat. În opinia sa, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a statuat, la punctele 84-86 din hotărârea atacată, că termenii „provin din”, utilizați la articolul 13 alineatul (2) litera (a) din regulamentul de bază, trebuie interpretați ca vizând proveniența din țara de export imediat.

45 În primul rând, din moment ce articolul 13 din regulamentul de bază nu ar pune în aplicare dispozițiile Acordului privind aplicarea articolului VI al Acordului General pentru Tarife și Comerț 1994 (JO 1994, L 336, p. 103, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 112), termenii „provin din”, care figurează la alineatul (2) litera (a) al acestuia, nu pot fi interpretați în lumina dispozițiilor regulamentului de bază, care, precum articolul 3 alineatul (4) și articolul 9 alineatele (5) și (6) din acesta, citate de Tribunal, ar pune în aplicare dispozițiile respectivului acord. Aceasta ar fi *a fortiori* situația, având în vedere că, în timp ce dispozițiile bazate pe norme incluse în acest acord și articolul 13 alineatul (1) din regulamentul de bază se refereau la importurile produsului final în Uniune, articolul 13 alineatul (2) litera (a) din acest regulament privea importurile de piese pentru asamblarea produsului final.

46 În al doilea rând, interpretarea restrictivă a termenilor „provin din” reținută de Tribunal ar fi contrară obiectivului urmărit de articolul 13 din regulamentul de bază, și anume asigurarea eficienței măsurilor antidumping ale Uniunii și împiedicarea circumvenției acestora. În plus, această interpretare ar repune în discuție marja de apreciere a Comisiei în cadrul anchetelor anticircumvenție și ar face abstracție de realitățile economice actuale ale lanțurilor de aprovizionare mondiale.

47 Ar fi astfel suficient ca operatorii să adauge o operațiune de transformare, chiar limitată, a pieselor într-o țară terță suplimentară pentru a eluda măsurile anticircumvenție. Astfel, în speță, interpretarea efectuată de Tribunal ar permite operatorilor „spălarea” pieselor asamblate în Sri Lanka, cu privire la care s-ar fi dovedit că au condus la o circumvenție a măsurilor antidumping, prin expedierea lor din această țară către Pakistan pentru a continua asamblarea lor, în loc să le exporte direct către Uniune.

48 Pentru a remedia această situație, ar trebui să se permită Comisiei să includă în examinarea condițiilor prevăzute la articolul 13 alineatul (2) din regulamentul de bază piese care provin din țara care face obiectul măsurilor inițiale și care sunt transportate, prin intermediul unei țări terțe, către țara terță care face obiectul anchetei anticircumvenție, în special atunci când prelucrarea sau transformarea acestor piese nu îndeplinește aceste condiții.

49 Kolachi Raj răspunde că primul aspect al motivului unic este nefondat.

50 În primul rând, Kolachi Raj consideră că afirmația Comisiei potrivit căreia legiuitorul Uniunii a exclus în mod deliberat aplicarea regulilor de origine în aplicarea articolului 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază este eronată.

51 Astfel, legiuitorul menționat nu ar fi explicat motivele care au justificat utilizarea, iar ulterior abandonarea noțiunii de „origine” în cadrul normelor anticircumvenție. În absența din regulamentul de bază a unei definiții a noțiunii de „proveniență”, aceasta nu poate fi considerată drept o noțiune autonomă, ci ar trebui să fie interpretată în conformitate cu accepțiunea sa obișnuită și în funcție de concepte similare prevăzute de legislația Uniunii, printre care se numără în special noțiunea vamală de „origine”. În plus, ar rezulta din articolul 13 alineatul (5) din regulamentul de bază că acest articol 13 nu împiedică aplicarea normală a normelor Uniunii în materie vamală, referitoare la originea nepreferențială.

52 În al doilea rând, Kolachi Raj contestă interpretarea pe care Comisia o dă hotărârii atacate. Potrivit acestei societăți, Tribunalul nu s-a pronunțat cu privire la demonstrarea provenienței și nici nu a considerat că noțiunea de „proveniență” se bazează pe regulile de origine. Acesta s-ar fi pronunțat numai cu privire la posibilitatea Comisiei de a verifica „originea” pieselor. Ar fi vorba despre o verificare de către Comisie a documentelor furnizate de partea în cauză, în conformitate cu articolul 16 din regulamentul de bază. Prin urmare, Tribunalul nici nu ar fi limitat mijloacele de care dispune Comisia în această privință, nici nu ar fi exclus în mod expres orice alt mijloc pentru a dovedi că, în speță, piesele „proveneau” din China.

53 În aceste condiții, Kolachi Raj arată că originea constituie singurul criteriu pertinent și adecvat pentru a stabili că o piesă nu provine, de fapt, din țara de expediere și că regulile de origine, astfel cum sunt stabilite de legislația vamală, stabilesc, în realitate, proveniența inițială a unei piese. O astfel de interpretare ar fi coroborată de obligațiile Uniunii în cadrul OMC, în special de clauza națiunii celei mai favorizate.

54 Pe fond, Kolachi Raj subliniază, *primo*, că pragurile stabilite la articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază sunt destinate să fie utilizate pentru a aprecia dacă o operațiune de asamblare echivalează cu o circumvenție a măsurilor antidumping, iar nu pentru a stabili originea sau proveniența unei piese.

55 *Secundo*, nu s-ar fi stabilit că interpretarea reținută de Tribunal reduce eficacitatea instrumentului anticircumvenție sau îl face inaplicabil. Simplul fapt că poate fi mai ușor pentru anchetatori să aplice mai degrabă criteriile prevăzute la articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază decât regulile de origine nu poate fi luat în considerare pentru a interpreta termenii „provenind din țara care face obiectul măsurilor".

56 *Tertio*, ar fi cert că Comisia poate aplica articolul 18 din regulamentul de bază în cazul necooperării, inclusiv în anchetele care intră sub incidența articolului 13 din respectivul regulament. În speță, Comisia nu ar fi concluzionat însă că certificatele de origine în cauză erau false sau înșelătoare.

57 *Quarto*, o aplicare a regulilor de origine ale Uniunii ar fi conformă cu dreptul Uniunii. În acest sens stă mărturie abordarea reținută de Comisie în Decizia 2001/725/CE din 28 septembrie 2001 de încheiere a procedurii antidumping privind importurile de receptoare de televiziune color originare din Turcia (JO 2001, L 272, p. 37).

58 *Quinto*, în ceea ce privește existența unui pretins vid juridic, Kolachi Raj subliniază, pe de o parte, că nu rezultă din hotărârea atacată că piesele în cauză nu sunt originare din China și, pe de altă parte, că Tribunalul s-a limitat să concluzioneze că Comisia a considerat în mod întemeiat că certificatele de origine în cauză nu constituiau elemente de probă suficiente pentru a demonstra originea pieselor menționate. Chestiunea dacă, în aceste împrejurări, Comisia ar fi putut să respingă respectivele certificate și să utilizeze datele disponibile, în conformitate cu articolul 18 din regulamentul de bază, și, eventual, care erau aceste date nu ar fi fost nici invocată în fața Tribunalului, nici soluționată de acesta.

59 *Sexto*, Kolachi Raj arată că, din moment ce ancheta privea o eventuală circumvenție a măsurilor antidumping prin operațiuni de asamblare realizate în Pakistan, iar nu în Sri Lanka, criteriile stabilite la articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază nu puteau fi aplicate decât operațiunilor de asamblare efectuate în Pakistan, după stabilirea provenienței pieselor în discuție. Or, Comisia ar fi aplicat în mod eronat criteriile respective pentru a demonstra că aceste piese proveneau din China.

Cu privire la al doilea aspect al motivului unic

60 Prin intermediul celui de al doilea aspect al motivului său unic, Comisia reproșează Tribunalului că a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a limitat tipul de elemente de probă pe care le poate utiliza pentru a demonstra că piesele în cauză „provin" din țara care face obiectul măsurilor, în sensul articolului 13 alineatul (2) din regulamentul de bază, interzicându-i să furnizeze această probă printr-un alt mijloc decât prin regulile de origine.

61 În primul rând, modul de redactare a articolului 13 din acest regulament nu ar limita nicicum elementele de probă care pot fi utilizate. Prin utilizarea termenilor „provin din", legiuitorul Uniunii ar fi permis aplicarea normelor autonome prevăzute la acest articol nu numai în privința produsului finit care face obiectul anchetei anticircumvenție, ci și în privința pieselor utilizate pentru asamblarea acestui produs.

62 În al doilea rând, Comisia consideră că Tribunalul a efectuat o interpretare eronată a Hotărârii din 26 septembrie 2000, Starway/Consiliul (T-80/97, EU:T:2000:216), și că a încălcat principiul proporționalității.

63 Astfel, hotărârea menționată ar fi fost pronunțată în împrejurări cu totul excepționale. Ar rezulta din aceasta că alegerea elementelor de probă pentru a stabili întrunirea condițiilor stabilite la articolul 13 alineatul (2) din regulamentul de bază trebuie să fie liberă și că instituțiile Uniunii nu sunt obligate să facă dovada faptului că piesele sunt originare din țara care face obiectul măsurilor antidumping.

64 EBMA, care subscrie la argumentația Comisiei, adaugă că, prin faptul că a sugerat, la punctele 87, 92, 108 și 114 din hotărârea atacată, că obligația de a verifica originea pieselor revine Comisiei, Tribunalul nu a respectat Hotărârea din 26 septembrie 2000, Starway/Consiliul (T-80/97, EU:T:2000:216), din care ar reieși că instituțiile Uniunii nu au obligația de a dovedi originea pieselor prin aplicarea articolului 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază și că sarcina probei acestei origini revine producătorului-exportator în cauză.

65 În speță, ar fi notoriu și necontestat că piesele asamblate în Sri Lanka erau de origine chineză, astfel încât revenea Kolachi Raj sarcina de a demonstra că aceste piese dobândiseră o origine srilankeză. Întrucât Kolachi Raj nu a prezentat o astfel de dovadă, Comisia nu era obligată să efectueze o analiză suplimentară pentru a concluziona că aceste piese proveneau din China, independent de împrejurarea că a făcut aplicarea prin analogie a articolului 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază.

66 Kolachi Raj răspunde că al doilea aspect al motivului unic este nefondat.

67 În primul rând, amintind că Tribunalul nu a limitat mijloacele de probă care pot fi utilizate pentru a demonstra proveniența unei piese și că regulile de origine reprezintă singurul criteriu relevant în acest scop, Kolachi Raj subliniază faptul că, în lipsa unei dispoziții exprese care să împiedice sau să autorizeze utilizarea criteriilor care figurează la articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază pentru a stabili originea sau proveniența pieselor, este necesar să se considere că o asemenea utilizare nu este autorizată. Astfel, întrucât respectiva dispoziție reprezintă o excepție de la regimul general de impunere a taxelor antidumping, aceasta ar trebui interpretată în mod strict.

68 Kolachi Raj extrage un argument suplimentar din structura articolului 13 alineatul (2) din regulamentul de bază, din care s-ar deduce stabilirea, într-o primă etapă, a pieselor care provin din țara care face obiectul măsurilor, în conformitate cu litera (a) a acestei dispoziții, înainte de a aplica, într-o a doua etapă, numai criteriile stabilite la litera (b) a acesteia.

69 În plus, Kolachi Raj arată că Comisia trebuie să recurgă la elemente de probă, și anume la elemente de fapt care prezintă o legătură logică cu concluziile juridice care sunt desprinse. Or, o asemenea legătură nu s-ar putea stabili între criteriile care figurează la articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază și stabilirea provenienței pieselor în cauză.

70 În al doilea rând, Kolachi Raj respinge argumentele pe care Comisia le deduce din Hotărârea din 26 septembrie 2000, Starway/Consiliul (T-80/97, EU:T:2000:216), care a fost pronunțată în împrejurări diferite de cele ale prezentei cauze. În hotărârea atacată, Tribunalul nu ar fi contrazis nicidecum această hotărâre, ci s-ar fi limitat să statueze că Comisia nu putea utiliza articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază pentru a verifica originea pieselor produse în Sri Lanka.

71 Pe de altă parte, în ședință, Kolachi Raj a susținut că argumentul EBMA privind sarcina probei cu privire la originea pieselor este inadmisibil în măsura în care nu face parte din argumentația Comisiei, care s-a referit la aplicarea prin analogie a articolului 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază.

72 În subsidiar, în ipoteza în care Curtea ar ajunge la concluzia că hotărârea atacată este afectată de o eroare de drept, Kolachi Raj solicită Curții să efectueze o substituire a motivelor, înlocuind în această hotărâre referirile la originea pieselor cu o referire la proveniența acestora.

Aprecierea Curții

Observații introductive

73 Cele două aspecte ale motivului unic, care sunt intrinsec legate și care trebuie, prin urmare, să fie examinate împreună, se referă la erori de drept pe care Tribunalul le-ar fi săvârșit în interpretarea și în aplicarea articolului 13 alineatul (2) din regulamentul de bază. În esență, Comisia, cu sprijinul EBMA, susține, pe de o parte, că Tribunalul a asimilat în mod eronat noțiunea de „proveniență” cu cea de „origine”. EBMA adaugă că Tribunalul a asimilat în mod eronat „proveniența” cu țara de export imediat. Pe de altă parte, Comisia, susținută de EBMA, arată că Tribunalul a limitat în mod nejustificat posibilitatea de a face dovada faptului că unele piese provin din țara care face obiectul măsurilor în cauză, impunând obligația Comisiei de a demonstra originea pieselor, în sensul dreptului vamal.

74 Conform articolului 13 alineatul (1) din regulamentul de bază, taxele antidumping instituite în temeiul acestui regulament se pot extinde asupra importurilor provenind din țări terțe de produse similare, lejer modificate sau nu, atunci când are loc o circumvenție a măsurilor în vigoare.

75 Sarcina probei privind o circumvenție a măsurilor antidumping într-o țară terță revine, având în vedere articolul 13 alineatul (3) din acest regulament, instituțiilor Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 septembrie 2014, Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, punctul 35, precum și Hotărârea din 26 ianuarie 2017, Maxcom/Chin Haur Indonesia, C-247/15 P, C-253/15 P și C-259/15 P, EU:C:2017:61, punctul 56), în timp ce revine fiecărui producător-exportator individual sarcina de a demonstra că situația sa specifică justifică acordarea unei scutiri în temeiul articolului 13 alineatul (4) din regulamentul menționat (Hotărârea din 26 ianuarie 2017, Maxcom/Chin Haur Indonesia, C-247/15 P, C-253/15 P și C-259/15 P, EU:C:2017:61, punctul 59).

76 În conformitate cu articolul 13 alineatul (2) din regulamentul de bază, o operațiune de asamblare într-o țară terță este considerată ca eludând măsurile în vigoare atunci când întrunește condițiile enumerate la dispoziția menționată. Printre respectivele condiții figurează cea, care rezultă din coroborarea literelor (a) și (b) ale acestei dispoziții, care impune că piesele care constituie 60 % sau mai mult din valoarea totală a pieselor produsului asamblat „provin din țara care face obiectul măsurilor”.

77 La punctele 79-85 din hotărârea atacată, Tribunalul a interpretat această dispoziție în sensul că este suficient, în principiu, ca instituțiile Uniunii să demonstreze că piesele care constituie 60 % sau mai mult din valoarea totală a pieselor produsului asamblat „provin” din țara care face obiectul măsurilor antidumping, fără ca instituțiile menționate să fie obligate să facă dovada că aceste piese sunt de asemenea originare din această țară. Tribunalul a considerat totuși că s-ar putea dovedi necesar, în caz de dubiu, să se verifice dacă piesele provenind dintr-o țară sunt, de fapt, originare dintr-o altă țară. În acest context, Tribunalul a interpretat termenii „provin din” ca făcând trimitere la importurile vizate și, prin urmare, la țara de export a pieselor în cauză.

78 Având în vedere această interpretare, Tribunalul a apreciat, la punctul 86 din hotărârea atacată, că piesele cumpărate de Kolachi Raj în Sri Lanka au fost importate din această țară după ce au fost prelucrate acolo și că ele puteau, prin urmare, să fie considerate ca „provenind” din această țară. Tribunalul a adăugat, la punctele 87 și 91 din această hotărâre, că Comisia putea să verifice totuși dacă piesele menționate nu erau, de fapt, originare din China și, în acest scop, să solicite Kolachi Raj să facă dovada că respectivele piese erau originare din Sri Lanka.

79 În mod concret, Tribunalul a statuat, la punctele 105 și, respectiv, 114 din hotărârea atacată, că, deși Comisia putea, fără a săvârși o eroare de drept, să înlăture valoarea probantă a certificatelor de origine prezentate de Kolachi Raj, această instituție ar fi săvârșit, în schimb, o eroare de drept atunci când a aplicat „prin analogie” articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază pentru a determina „originea” pieselor achiziționate de aceasta din urmă în Sri Lanka.

80 Reiese din această reamintire că, în esență, Tribunalul a reținut o interpretare restrictivă a noțiunii de „proveniență” din țara care face obiectul măsurilor antidumping, în temeiul articolului 13 alineatul (2) din regulamentul de bază, asimilând-o cu importul direct al pieselor în discuție din această țară și impunând, în lipsa unui asemenea import direct, ca Comisia să facă dovada că aceste piese sunt, de fapt, originare din respectiva țară.

81 În aceste condiții, pentru a se pronunța cu privire la erorile de drept invocate, trebuie, cu titlu principal, să se procedeze la interpretarea articolului 13 alineatul (2) literele (a) și (b) din regulamentul de bază, mai exact să se stabilească domeniul de aplicare al noțiunii de „proveniență” a pieselor, reflectat în termenii „provin din” care figurează la articolul 13 alineatul (2) litera (a) din regulamentul de bază, precum și cerințele privind dovada acestei proveniențe.

Cu privire la interpretarea articolului 13 alineatul (2) din regulamentul de bază și la erorile de drept săvârșite de Tribunal

82 Potrivit unei jurisprudențe constante, în vederea interpretării unei dispoziții de drept al Uniunii, trebuie să se țină seama nu numai de formularea acesteia, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție (Hotărârea din 12 octombrie 2017, Tigers, C-156/16, EU:C:2017:754, punctul 21 și jurisprudența citată).

83 Astfel cum s-a amintit la punctul 76 din prezenta hotărâre, rezultă din cuprinsul alineatului (2) literele (a) și (b) al articolului 13 din regulamentul de bază că, sub rezerva întrunirii celorlalte condiții prevăzute la acest alineat (2), o operațiune de asamblare este considerată o circumvenție a măsurilor antidumping în vigoare atunci când piesele care constituie 60 % sau mai mult din valoarea totală a pieselor produsului asamblat „provin din țara care face obiectul măsurilor”. Având în vedere considerațiile care figurează la punctul 75 din prezenta hotărâre, revine instituțiilor Uniunii sarcina de a stabili că piesele în cauză „provin” din țara respectivă.

84 Regulamentul de bază nu conține nicio definiție a termenilor „provin din”, care figurează la articolul 13 alineatul (2) litera (a), și nici, de altfel, a noțiunii de „proveniență”. În conformitate cu accepțiunea lor obișnuită, termenii „a proveni din” înseamnă „a veni din” sau „având-și originea în”, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctul 64 din concluzii.

85 Părțile la prezenta procedură de recurs se opun cu privire la aspectul dacă această noțiune de „proveniență” trebuie, după cum susțin Comisia și EBMA, să facă obiectul unei interpretări largi, care ar depăși noțiunile de „origine” vamală și de „import direct”, sau, astfel cum sugerează Kolachi Raj, al unei interpretări restrictive, în măsura în care proveniența ar face trimitere numai la originea vamală a pieselor.

86 În ceea ce privește, în primul rând, aspectul dacă noțiunea de „proveniență” se interpretează ca fiind originea vamală a pieselor în cauză, trebuie să se observe că, după cum a arătat domnul avocat general la punctul 66 din concluzii, că examinarea diferitor versiuni lingvistice ale articolului 13 alineatul (2) din regulamentul de bază arată divergențe.

87 Astfel, în timp ce versiunile articolului 13 alineatul (2) litera (a) din regulamentul de bază în limbile spaniolă („procedan del”), daneză („fra det”), greacă („προέρχονται από”), engleză („are from”), franceză („proviennent du”), croată („iz”), letonă („nāk no”), lituaniană („ira iš”), neerlandeză („afkomstig… uit”), portugheză („provenientes do”), română („provin din”), finlandeză („tulevat maasta”) și suedeză („från det”) se referă la noțiunea de „proveniență” a pieselor, versiunile în limbile germană („Ursprung”) și italiană („originari”) se referă la „origine[a]” lor. În sfârșit, versiunile în limbile cehă („pochazeji”), estonă („pärinevad riigist”), poloneză („pochodzą z”) și slovacă („pochádzajú z”) utilizează termeni care se pot referi atât la „proveniență”, cât și la „originea” pieselor.

88 Or, în scopul asigurării unei interpretări și a unei aplicări uniforme a aceluiași text a cărui versiune într-o limbă a Uniunii diferă de cele redactate în celelalte limbi, dispoziția în cauză trebuie să fie interpretată în funcție de contextul și de finalitatea reglementării din care face parte (Hotărârea din 26 aprilie 2012, DR și TV2 Danmark, C-510/10, EU:C:2012:244, punctul 45 și jurisprudența citată).

89 În această privință, trebuie arătat că modul de redactare a articolului 13 alineatul (2) litera (a) din regulamentul de bază corespunde modului de redactare al articolului 13 alineatul (2) punctul (i) din Regulamentul nr. 3283/94. Înainte de adoptarea acestui din urmă regulament, dispozițiile corespunzătoare ale reglementării aplicabile în materie de antidumping, și anume, în mod succesiv, articolul 13 alineatul (10) litera (a) din Regulamentul (CEE) nr. 2176/84 al Consiliului din 23 iulie 1984 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping sau al unor subvenții din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Economice Europene (JO 1984, L 201, p. 1), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CEE) nr. 1761/87 al Consiliului din 22 iunie 1987 (JO 1987, L 167, p. 9), ulterior articolul 13 alineatul (10) litera (a) din Regulamentul (CEE) nr. 2423/88 al Consiliului din 11 iulie 1988 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping sau al unor subvenții din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Economice Europene (JO 1988, L 209, p. 1), impuneau, pentru extinderea unei taxe antidumping în vigoare ca urmare a unor operațiuni de asamblare, condiția ca valoarea pieselor utilizate în aceste operațiuni și „originare din țara de export al produsului supus respectivei taxe” să depășească cu cel puțin cu 50 % valoarea totală a tuturor celorlalte piese utilizate. Adjectivul „originar” făcea trimitere atunci la noțiunea de „origine”, în sensul dreptului vamal.

90 Astfel cum domnul avocat general a arătat, în esență, la punctul 81 din concluzii, modificarea efectuată prin Regulamentul nr. 3283/94, care a utilizat, cel puțin în mai multe versiuni lingvistice ale dispozițiilor în cauză, un termen care face trimitere mai degrabă la noțiunea de „proveniență” decât la cea de „origine”, presupune că legiuitorul Uniunii a ales în mod deliberat să se distanțeze de regulile de origine ale dreptului vamal și că, prin urmare, noțiunea de „proveniență”, în scopul aplicării articolului 13 alineatul (2) din regulamentul de bază, are un conținut autonom și diferit de cel al noțiunii de „origine”, în sensul dreptului vamal.

91 Rezultă că, deși revine instituțiilor Uniunii sarcina de a demonstra că piesele utilizate în operațiunile de asamblare provin din țara care face obiectul măsurilor antidumping, acestea nu sunt totuși obligate să demonstreze că respectivele piese sunt de asemenea originare din această țară, în sensul dreptului vamal.

92 Această concluzie se înțelege însă fără a se aduce atingere posibilității oricărui producător-exportator individual de a demonstra că, deși provin din țara care face obiectul măsurilor, piesele în cauză sunt în realitate originare dintr-o altă țară decât țara care face obiectul măsurilor, pentru a fi scutit de taxa antidumping extinsă, în conformitate cu articolul 13 alineatul (4) din regulamentul de bază. Astfel, într-un asemenea caz, nu se poate considera că operațiunile de asamblare eludează, în sensul articolului 13 din regulamentul de bază, măsurile antidumping în vigoare.

93 În al doilea rând, este necesar să se examineze problema dacă noțiunea de „proveniență” care figurează la articolul 13 alineatul (2) litera (a) din regulamentul de bază trebuie interpretată printr-o trimitere la importul pieselor și, prin urmare, ca făcând trimitere la țara de export imediat.

94 În această privință, *primo*, trebuie arătat că, în cazul în care se stabilește că piesele care fac obiectul unor operațiuni de asamblare sunt importate direct din țara care face obiectul măsurilor într-o altă țară terță sau în Uniune în vederea asamblării lor, instituțiile Uniunii pot considera că aceste piese „provin” din prima dintre aceste țări, în sensul respectivei dispoziții.

95 Pe de o parte, această interpretare este, astfel, în conformitate cu sensul obișnuit al verbului „a proveni”, după cum s-a amintit la punctul 84 din prezenta hotărâre.

96 Pe de altă parte, ea este confirmată de asemenea de finalitatea și de economia generală a regulamentului de bază. Având în vedere aceste elemente, în special considerentul (19) și articolul 13 din acest regulament, un regulament de extindere a unei taxe antidumping are ca unic obiect asigurarea eficienței acesteia și evitarea circumvenției sale. În consecință, o măsură de extindere a unei taxe antidumping definitive are doar un caracter accesoriu în raport cu actul inițial de instituire a acestei taxe, care protejează aplicarea eficientă a măsurilor definitive (Hotărârea din 6 iunie 2013, Paltrade, C-667/11, EU:C:2013:368, punctul 28, precum și Hotărârea din 17 decembrie 2015, APEX, C-371/14, EU:C:2015:828, punctele 50 și 53).

97 Or, prin faptul că permite instituțiilor Uniunii să aplice articolul 13 alineatul (2) din regulamentul de bază în privința pieselor importate direct în țara în care sunt asamblate din țări care fac obiectul măsurilor antidumping, această dispoziție permite aplicarea unui criteriu simplu, care este de natură să asigure eficacitatea taxei antidumping. Astfel, în loc să fie obligate să stabilească originea vamală a pieselor în cauză, instituțiile pot, în principiu, să se limiteze să constate că aceste piese sunt importate în țara de asamblare din țara care face obiectul măsurilor, fără a aduce atingere posibilității producătorului-exportator în cauză de a stabili că aceste piese sunt, în realitate, originare dintr-o altă țară.

98 *Secundo*, trebuie adăugat că, spre deosebire de ceea ce a statuat Tribunalul, în esență, la punctele 84, 87 și 91 din hotărârea atacată, noțiunea de „proveniență” din țara care face obiectul măsurilor nu poate fi limitată la ipoteza unui import direct al pieselor în cauză din această țară.

99 Astfel, mai întâi, trebuie arătat că, având în vedere modul său de redactare, articolul 13 alineatul (2) din regulamentul de bază nu conține nicio indicație în acest sens.

100 În continuare, în ceea ce privește contextul în care se înscrie această dispoziție, este adevărat că, astfel cum a arătat Tribunalul la punctul 84 din hotărârea atacată, mai multe alte dispoziții din regulamentul de bază utilizează atât noțiunea de „proveniență”, cât și pe cea de „import”.

101 Cu toate acestea, împrejurarea că, spre deosebire de aceste alte dispoziții, articolul 13 alineatul (2) litera (a) din regulamentul de bază utilizează termenii „provin din” fără nicio referire la import sugerează că legiuitorul Uniunii nu a intenționat să restrângă „provenienta”, în sensul dispoziției menționate, numai la ipoteza unui import direct de piese provenind din țara care face obiectul măsurilor.

102 În sfârșit, o asemenea interpretare se impune deopotrivă având în vedere finalitatea și economia generală ale regulamentului de bază și obiectivele urmărite de un regulament de extindere a unei taxe antidumping, astfel cum au fost amintite la punctele 96 și 97 din prezenta hotărâre.

103 Astfel, în ipoteza în care sunt importate piese din țara care face obiectul măsurilor într-o primă țară terță pentru o primă asamblare, chiar minoră, înainte de a fi importate într-o a doua țară terță pentru o a doua asamblare a produsului finit destinat a fi exportat către Uniune, o asimilare perfectă a noțiunilor de „proveniență” și de „import” ar conduce la concluzia că aceste piese ar trebui să fie considerate ca provenind din țara primei asamblări, astfel încât orice constatare a unei circumvenții ar fi exclusă de la bun început. Această interpretare ar fi, așadar, de natură să permită operatorilor să se sustragă cu ușurință de la extinderea taxei antidumping definitive în vigoare, multiplicând operațiunile de asamblare succesive în țări terțe.

104 O astfel de interpretare ar risca să compromită eficacitatea măsurilor anticircumvenție ale Uniunii în toate cazurile în care instituțiile Uniunii se confruntă cu un montaj complex constituit din mai multe asamblări succesive în diferite țări terțe (a se vedea prin analogie Hotărârea din 4 septembrie 2014, Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, punctul 37).

105 Acest risc nu poate fi înlăturat prin posibilitatea, constatată în esență de Tribunal la punctele 87 și 91 din hotărârea atacată, ca instituțiile Uniunii să verifice sau să stabilească, în cazul unor asamblări succesive efectuate în două țări terțe, că piesele expediate din țara primei asamblări intermediare sunt, de fapt, originare din țara care face obiectul măsurilor antidumping.

106 O astfel de posibilitate ar echivala, astfel, cu a impune instituțiilor Uniunii, contrar abordării alese de legiuitor și expuse la punctele 90 și 91 din prezenta hotărâre, sarcina de face dovada nu a proveniență pieselor, ci a originii lor vamale și, în consecință, cu a îngreuna sarcina probei care le revine, cu încălcarea finalității și a economiei generale a regulamentului de bază, astfel cum sunt acestea prezentate la punctele 96 și 97 din prezenta hotărâre.

107 Rezultă că articolul 13 alineatul (2) litera (a) din regulamentul de bază trebuie să facă obiectul unei interpretări largi, în sensul că piesele „provin din țara care face obiectul măsurilor” nu numai în ipoteza unui import direct, menționat la punctul 93 din prezenta hotărâre, ci și în situații în care se poate demonstra, pe baza unei analize a tuturor circumstanțelor relevante ale speței, că piesele fabricate inițial în țări care fac obiectul măsurilor antidumping au fost importate în țara de asamblare dintr-o țară terță intermediară, prin care au tranzitat sau în care acestea au făcut obiectul unei prelucrări minore.

108 Dovada unei astfel de proveniențe, care revine instituțiilor Uniunii, poate, prin urmare, să se sprijine pe un ansamblu de indicii concordante, sub controlul instanței Uniunii. Cu toate acestea, după cum reiese din cuprinsul punctului 92 din prezenta hotărâre, este permis operatorilor în cauză să facă dovada că piesele în cauză sunt, în realitate, originare dintr-o altă țară decât cea care face obiectul măsurilor menționate.

109 O interpretare largă a noțiunii de „origine”, în sensul articolului 13 alineatul (2) litera (a) din regulamentul de bază, este confirmată deopotrivă de împrejurarea că, astfel cum reiese din jurisprudența Curții, legiuitorul a intenționat să lase o marjă largă de apreciere instituțiilor Uniunii cu privire la definiția „circumvenției” (a se vedea prin analogie Hotărârea din 4 septembrie 2014, Simon, Evers & Co., C-21/13, EU:C:2014:2154, punctul 48).

110 Rezultă din considerațiile care precedă că, prin limitarea noțiunii de „proveniență”, în sensul articolului 13 alineatul (2) litera (a) din regulamentul de bază, numai la ipoteza unui import direct al pieselor în cauză și prin impunerea în sarcina instituțiilor Uniunii a obligației, în împrejurări precum cele din prezenta cauză, de a demonstra originea pieselor în cauză, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept.

111 Spre deosebire de ceea ce susține Kolachi Raj, nu se poate remedia această eroare de drept printr-o simplă substituire a unor motive ale hotărârii atacate, prin care orice referire a Tribunalului la noțiunea de „origine” ar fi înlocuită cu o trimitere la cea de „proveniență”. Astfel, Tribunalul a stabilit între aceste două noțiuni o distincție strictă, care excludea de la bun început posibilitatea Comisiei de a demonstra, printr-o serie de indicii concordante, proveniența pieselor în discuție într-o situație precum cea în discuție în prezenta speță.

112 În consecință, fără a fi necesar să se examineze celelalte argumente ale Comisiei și ale EBMA, se impune admiterea motivului unic al recursului și, prin urmare, anularea hotărârii atacate.

Cu privire la acțiunea în fața Tribunalului

113 Conform articolului 61 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, aceasta poate, atunci când anulează hotărârea Tribunalului, să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul, atunci când acesta este în stare de judecată. Aceasta este situația în speță.

114 Prin intermediul motivului unic invocat în fața Tribunalului și întemeiat pe încălcarea articolului 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază, Kolachi Raj susține, în primul rând, că piesele în discuție nu puteau fi considerate ca provenind din China, având în vedere că au fost fabricate în Sri Lanka și expediate din această țară în Pakistan, în al doilea rând, că certificatele de origine, pe care Comisia le-a înlăturat în mod eronat, atestau originea srilankeză a acestor piese și, în al treilea rând, că Comisia a săvârșit erori în aplicarea articolului 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază în privința unor operațiuni de fabricare de piese pentru biciclete în Sri Lanka, deși ancheta privea o eventuală circumvenție a măsurilor antidumping în Pakistan, iar dispoziția în cauză nu este o regulă de origine și, prin urmare, nu poate fi luată în considerare pentru a concluziona că piesele prelucrate în Sri Lanka proveneau din China. Potrivit Kolachi Raj, Comisia ar fi trebuit, dimpotrivă, să aplice regulile de origine prevăzute de legislația vamală a Uniunii.

115 În această privință, trebuie amintit că, astfel cum rezultă din cuprinsul punctelor 91, 92, 107 și 108 din prezenta hotărâre, revenea Comisiei sarcina de a dovedi că piesele în cauză proveneau din China, fără a aduce atingere posibilității Kolachi Raj de a demonstra că acestea erau, de fapt, originare din Sri Lanka.

116 În speță, în primul rând, reiese, în esență, din considerentele (98)-(101) ale regulamentului în litigiu că Comisia a considerat că piesele cumpărate de Kolachi Raj în Sri Lanka proveneau din China. Aceasta a arătat în special că respectivele piese erau fabricate în principal cu materii prime din China, Kolachi Raj confirmând de altfel această împrejurare în cursul ședinței care a avut loc în fața Curții. În plus, Comisia a arătat că producătorul din Sri Lanka era o societate afiliată Kolachi Raj și a contestat relația dintre aceasta din urmă și furnizorul său presupus a fi independent. În sfârșit, menționând, în considerentul (101) al regulamentului în litigiu, că articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază nu constituia o regulă de origine, Comisia a arătat că, întrucât piesele menționate au fost fabricate, peste 60 %, cu materii prime provenind din China, iar valoarea adăugată era mai mică decât 25 % din costurile de fabricație, aceste piese proveneau ele însele din China.

117 Pe de altă parte, și pentru a clarifica contextul în care se înscrie prezenta cauză, reiese din considerentul (94) al regulamentului în litigiu că producătorul srilankez afiliat Kolachi Raj făcuse obiectul unei anchete anterioare anticircumvenție cu privire la Sri Lanka și că Kolachi Raj era afiliată totodată unei societăți cambodgiene care își încetase activitățile de export de biciclete către Uniune în perioada de referință, cuprinsă între 1 septembrie 2013 și 31 august 2014, și care își transferase activitățile către Kolachi Raj, în Pakistan.

118 Toate aceste elemente constituie o serie de indicii concordante pe care Comisia putea, astfel cum s-a arătat la punctul 108 din prezenta hotărâre, să se bazeze pentru a concluziona că piesele în cauză „proveneau” din China.

119 În această privință, trebuie să se precizeze că, desigur, elementele expuse la punctul 117 din prezenta hotărâre, precum și împrejurarea, expusă de Comisie, că Kolachi Raj face parte dintr-un grup de societăți care aparțin aceleiași persoane fizice și care participă la activități de circumvenție a măsurilor antidumping în diferite țări terțe nu pot justifica în sine concluzia potrivit căreia piesele în cauză provin din China, astfel cum Comisia a recunoscut de altfel în mod expres în memoriul său în duplică depus la Tribunal. Aceste fapte constituie însă elemente relevante de natură să întărească concluzia potrivit căreia piesele fabricate în Sri Lanka pornind, în esență, de la materii prime chinezești pot, contrar susținerilor Kolachi Raj, să fie considerate ca provenind din China, în sensul articolului 13 alineatul (2) litera (a) din regulamentul de bază.

120 Or, Kolachi Raj nu a prezentat argumente concrete care urmăresc să repună în discuție seria de indicii pe care s-a întemeiat Comisia.

121 În măsura în care, în acest context, Comisia a aplicat „prin analogie” articolul 13 alineatul (2) litera (b) din regulamentul de bază, trebuie, desigur, să se constate că, astfel cum convin de altfel părțile, această dispoziție nu constituie o regulă de origine. În schimb, în prezenta cauză, această aplicare prin analogie

nu a constituit decât un indiciu printre altele care compun seria de indicii pe care s-a întemeiat Comisia pentru a stabili proveniența pieselor în cauză. Or, împrejurarea că piesele prelucrate în Sri Lanka sunt fabricate în esență din materii prime chinezești și că în Sri Lanka au făcut obiectul doar al unei prelucrări minore constituie un element relevant al seriei de indicii concordante care urmăresc să demonstreze că respectivele piese provin din țara care face obiectul măsurilor.

122 În sfârșit, Kolachi Raj nu a reușit să demonstreze originea srilankeză a pieselor în cauză. Astfel, în considerentele (98)-(101) ale regulamentului în litigiu Comisia a înlăturat valoarea probantă a certificatelor de origine prezentate în acest scop de respectiva societate. Pentru motivele expuse la punctele 95-105 din hotărârea atacată, argumentele prezentate de Kolachi Raj pentru a contesta aceste considerente ale regulamentului în litigiu trebuie să fie înlăturate.

123 Având în vedere ansamblul acestor considerații, este necesar să se respingă motivul unic invocat de Kolachi Raj și, prin urmare, să se respingă acțiunea în primă instanță în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

124 Potrivit articolului 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură al Curții, atunci când recursul este fondat, iar Curtea soluționează ea însăși în mod definitiv litigiul, aceasta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată. Potrivit articolului 138 alineatul (1) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

125 Întrucât Comisia și EBMA au solicitat obligarea Kolachi Raj la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta a căzut în pretenții, se impune obligarea Kolachi Raj să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Comisie și de EBMA, aferente atât procedurii în primă instanță, cât și procedurii de recurs.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

1) Anulează Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 10 octombrie 2017, Kolachi Raj Industrial/Comisia (T-435/15, EU:T:2017:712).

2) Respinge acțiunea în anulare introdusă de Kolachi Raj Industrial (Private) Ltd.

3) Obligă Kolachi Raj Industrial (Private) Ltd să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, pe cele efectuate de Comisia Europeană și de European Bicycle Manufacturers Association (EMBA), aferente atât procedurii în primă instanță, cât și procedurii de recurs.

Semnături